

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเริ่มมีการปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ภายใต้รัฐธรรมนูญ หลังจากประเทศไทยประกาศให้มีรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2475 และมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 รูปแบบการปกครองของประเทศไทยได้รับการปรับปรุงโดยการปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2476 ได้กำหนดการบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีการนำเอาหลักการกระจายอำนาจการปกครองแก่ท้องถิ่นมาใช้ โดยการจัดตั้งเทศบาลขึ้นเป็นครั้งแรก หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2477 มีการจัดตั้งสภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรก และในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 โดยได้เปลี่ยนชื่อจากระเบียบราชการบริหารราชการบริหารราชการแผ่นดินสยามเป็น “ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน” กำหนดให้จังหวัดเป็นนิติบุคคล ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 โดยมีการปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอีกครั้ง โดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2515 ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 และเพิ่มอำนาจของนายกรัฐมนตรีในฐานะของหัวหน้ารัฐบาลไว้อย่างกว้างขวางในการกำกับบริหารราชการแผ่นดินโดยทั่วไป ต่อมาในปี พ.ศ. 2534 ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แต่ไม่ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารเพียงแต่มีการแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดบางประการ เช่น การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่างๆ ให้ชัดเจนเพื่อมิให้มีการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างส่วนราชการต่างๆ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นี้ มีการแบ่งโครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็น 3 ส่วนคือ

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำบริการสาธารณะด้านต่างๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติ คือ กระทรวง ทบวง กรม

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค คือ ราชการส่วนที่แบ่งแยกออกไป ดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ ส่วนภูมิภาคนี้ จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ จังหวัด อำเภอ โดยมีหน่วยในการสนองต่อการรับนโยบายสิ้นสุดถึงตำบลและหมู่บ้าน

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คือ การจัดระเบียบบริหารราชการให้ราษฎรมีอำนาจในการปกครองตนเอง ตัดสินใจเลือกผู้บริหารของตนเอง และตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นสาธารณะของตนเอง เช่น กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา การที่รัฐได้มอบหมายอำนาจบางอย่างให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำกิจการสาธารณะต่างๆ เพื่อบริการประชาชน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ เรียกว่า หลักการกระจายอำนาจทางการปกครอง รัฐบาลจึงได้จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและออกกระเบื้องกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ไปด้วย พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่ออุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดให้มีบริการต่างๆ เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชน ในปี พ.ศ. 2537 รัฐบาลได้มีนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จึงได้ตราพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ขึ้น

ซึ่งผลของการตราพระราชบัญญัติดังกล่าวทำให้สภาพตำบลทั่วประเทศที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎหมายได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นภายในตำบล ซึ่งแต่เดิมมีสภาพเป็นสภาพตำบล มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นค่อนข้างจำกัด ประกอบกับมีจุดอ่อน คือการไม่มีงบประมาณและบุคลากรเป็นของตนเอง จึงมีผลทำให้การพัฒนาท้องถิ่นในตำบลเป็นไปด้วยความล่าช้า ค่อยประสิทธิภาพ ไม่ทันต่อการเติบโตของชุมชนในเขตเมือง ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ เช่น เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา ดังนั้น รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายในการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นในระดับพื้นฐานคือตำบล เพื่อเป็นการสร้างรากฐานของระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานระดับตำบล และเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานในระดับตำบลให้เกิดความคล่องตัวรวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีทรัพยากรในการบริหาร ไม่ว่าจะ เป็นงบประมาณหรือบุคลากรเป็นของ

ตนเองอย่างเพียงพอ ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น ได้อย่างทั่วถึง จึงเป็นที่มาของการจัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม นับว่าเป็น องค์กรที่มีความสำคัญการพัฒนาในด้านต่างๆซึ่งในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขื่อนในปีงบประมาณ 2552 มีงบประมาณการดำเนินงานเรียงลำดับจากการจัดสรรงบประมาณ จากมากไปหาน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 4,578,000 บาท ด้านการพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ จำนวน 4,205,970 บาท ด้านการศึกษา จำนวน 2,256,729 บาท ด้านสาธารณสุข จำนวน 246,700 บาท ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 160,000 บาท ด้านการอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 65,000 บาท ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 50,000 บาท (องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน 2552 : 9 - 11) และการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนในปีงบประมาณ 2553 มี งบประมาณการดำเนินงานเรียงลำดับจากการจัดสรรงบประมาณจากมากไปหาน้อย คือ ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 3,300,000 บาท ด้านการพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ จำนวน 3,812,000 บาท ด้านการศึกษา จำนวน 2,173,650 บาท ด้านสาธารณสุข จำนวน 235,000 บาท ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 150,000 บาท ด้านการอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 65,000 บาท ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม จำนวน 50,000 บาท (องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน 2553 : 10 - 13)

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีตั้งแต่ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนจะเน้นการ พัฒนาท้องถิ่นในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และด้านการศึกษามากที่สุด แต่ในด้านอื่นๆยังพบว่าการดำเนินงานน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้าน การอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ควรจะมีการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ศิลปะ จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นับวันจะเลือนหายไปพร้อมกับการรับวัฒนธรรมจาก ต่างประเทศ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลถือ ได้ว่าเป็นหัวใจหลักที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการพัฒนา ท้องถิ่นและสร้างความเป็นท้องถิ่นให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ทิศทางในการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลจะไปในทิศทางใดนั้นส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากเสียงสะท้อนจากประชาชนใน พื้นที่

อำนาจหน้าที่หรือภารกิจในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน ล้วนแต่เป็นการให้บริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองตามความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงซึ่งทำให้ผู้ศึกษา ในฐานะที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนตามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการพัฒนา ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนภายในตำบลในด้านต่างๆ ว่าสามารถพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้ตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจเพียงใด ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ จะสามารถนำไปเสนอเพื่อปรับใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและทำให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนได้รับความพึงพอใจในการดำเนินงานมากที่สุด จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาระดับความคิดเห็นและเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงการบริหารจัดการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ ขนาดของหมู่บ้าน/ชุมชน และหมู่บ้านที่ประชาชนอาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตในการศึกษา

การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาได้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546) มาตรา 67 หน้าที่ที่ต้องทำมี 9 ประการ แต่ผู้ศึกษาได้กำหนดการดำเนินงาน 8 ประการ เนื่องจากข้อที่ 9 เป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมาย ดังต่อไปนี้

- 1.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 1.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 1.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 1.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 1.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
- 1.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2. ขอบเขตด้านประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ทั้ง 11 หมู่บ้าน จำนวน 1,486 คน จาก 1,486 ครัวเรือน ที่อยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (อำเภอโกสุมพิสัย. 2554 : 1)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ทั้ง 11 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 315 คน จาก 1,486 ครัวเรือน ที่อยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน

อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้มาจากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

3.ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อนอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 11 หมู่บ้าน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้เวลาในการศึกษา ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม - พฤศจิกายน 2554

5. ตัวแปร

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ อายุ ขนาดของหมู่บ้าน/ชุมชน และหมู่บ้านที่ประชาชนอาศัยอยู่

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 8 ด้าน ได้แก่

5.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

5.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

5.2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

5.2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิดและทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมา การลงความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่างๆ นั้น ประกอบด้วยความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม

อำนาจหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) มาตรา 67 ที่กำหนดไว้

การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือตามบทบาทของบุคคลหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม 8 ด้าน ตามมาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ดังนี้

1. ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีการปรับปรุงพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่สะดวกโดยก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก การปรับปรุงถนนลูกรัง การก่อสร้าง/ซ่อมแซมรางระบายน้ำ การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง การขยายเขตประปา
2. ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีการทำความสะอาดในที่สาธารณะ กำจัดวัชพืชทำความสะอาดรอบๆบริเวณหนองเขื่อน จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ทำความสะอาดเป็นประจำ
3. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีกิจกรรมควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ เช่น การกำจัดลูกน้ำยุงลายไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก จัดซื้อทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำยุงลาย ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันไข้เลือดออก โรคไข้หวัดนก โรคเล็ปโตสไปโรซีส
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น ถัง

ดับเพลิง จัดสรรงบประมาณช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากปัญหาภัยธรรมชาติ จัดตั้งหน่วยกู้ชีพกู้ภัย
ไว้บริการประชาชน จัดฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัย

5. ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหาร
ส่วนตำบล จัดสรรงบประมาณโครงการอาหารกลางวันให้แก่เด็กนักเรียน จัดสรรงบประมาณ
โครงการอาหารเสริม(นม)ให้แก่เด็กนักเรียน การจัดทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ จัดบริการรถ
รับ - ส่งเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

6. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ หมายถึง การที่
องค์การบริหารส่วนตำบล จัดสรรงบประมาณช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จัดสรร
งบประมาณช่วยเหลือผู้พิการ สนับสนุนการแข่งขันกีฬาเยาวชน ประชาชน สนับสนุนกิจกรรม
ของกลุ่มสตรีในหมู่บ้าน

7. ด้านคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง
การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การจัด
กิจกรรมปลูกป่า ประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ป่าไม้ จัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม
หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีการอนุรักษ์ประเพณีวันสงกรานต์
ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อมูลขนาดของหมู่บ้าน/ชุมชน หมายถึง การแบ่งขนาดหมู่บ้าน/ชุมชน ตามจำนวน
ประชากรตามทะเบียนราษฎรของชุมชนที่ได้รับแจ้งจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
โดยแบ่งตามเกณฑ์ จำนวน 7 ขนาด ดังนี้ (สำนักงานเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน
2552 : 6)

1. ชุมชนขนาดที่ 1 หมายถึง ชุมชนที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่ไม่เกิน 51 คน
2. ชุมชนขนาดที่ 2 หมายถึง ชุมชนที่จำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ 51 คนขึ้นไป
ไป แต่ไม่เกิน 150 คน
3. ชุมชนขนาดที่ 3 หมายถึง ชุมชนที่จำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ 151 คน
ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 250 คน
4. ชุมชนขนาดที่ 4 หมายถึง ชุมชนที่จำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ 251 คน
ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 500 คน

5. ชุมชนขนาดที่ 5 หมายถึง ชุมชนที่จำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ 501 คนขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,000 คน

6. ชุมชนขนาดที่ 6 หมายถึง ชุมชนที่จำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ 1,001 คนขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,500 คน

7. ชุมชนขนาดที่ 7 หมายถึง ชุมชนที่จำนวนประชากรอาศัยอยู่ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ประชาชน หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัว ทั้ง 11 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

หมู่บ้าน หมายถึง พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ ได้จัดตั้งโดยประกาศจังหวัด ภายใต้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านเขื่อน	หมู่ที่ 7 บ้านเขื่อน
หมู่ที่ 2 บ้านเขื่อน	หมู่ที่ 8 บ้านเขื่อน
หมู่ที่ 3 บ้านเขื่อน	หมู่ที่ 9 บ้านโนนดุ่น
หมู่ที่ 4 บ้านโนนดุ่น	หมู่ที่ 10 บ้านเขื่อน
หมู่ที่ 5 บ้านโนนเนา	หมู่ที่ 11 บ้านเขื่อน
หมู่ที่ 6 บ้านเขื่อน	

ประโยชน์การศึกษา

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัย องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามสามารถนำไปปรับปรุงวางแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ได้